

VENTSPILS BIBLIOTĒKA

VENTSPILS MUZEJS

Ventspils un Ventspils novada literātu un mākslinieku jubilejas 2023. gadā

JANVĀRIS

1.janvāris. Pirms 80 gadiem dzimis mākslinieks Kārlis Dane (1943.-1982.)

6.janvāris. Pirms 85 gadiem dzimis literāts Jānis Teibe (1938- 2007).

FEBRUĀRIS

28.februāris. Pirms 50 gadiem dzimis rakstnieks Oskars Vizbulis (1973).

MARTS

13.marts. Pirms 135 gadiem dzimis Ventspils bibliotēkas pirmais direktors, skolotājs, literāts, azartisks novadpētnieks Jānis Sviestiņš (1888.-1972.)

20. marts. Pirms 65 gadiem dzimusi dzejniece Ligita Grosmane (1958).

26.marts. Pirms 80 gadiem dzimis dzejnieks un atdzejotājs, dramaturgs, skolēnu teātru režisors Uldis Krasts (1943-2022).

APRĪLIS

1.aprīlis. Pirms 130 gadiem dzimusi māksliniece Irma Leskinoviča (1893.-1978.)

5.aprīlis. Pirms 75 gadiem dzimusi literāte Malda Porniece (1948).

MAIJS

1.maijs. Pirms 85 gadiem dzimusi Atzinības krusta 1.pakāpes goda zīmes saņēmēja, Latvijas Neredzīgo biedrības Ventspils starprajonu organizācijas ilggadīga vadītāja, dzejniece Aija Zenta Vesele (1938).

7.maijs. Pirms 75 gadiem dzimusi māksliniece Rita Blažēvica (1948).

JŪNIJS

6.jūnijs. Pirms 35 gadiem dzimusi rakstniece Karīna Račko (1988).

JŪLIJS

9.jūlijs. Pirms 95 gadiem dzimusi literāte Milda Geidāne (1928.-2004.)

27.jūlijs. Pirms 60 gadiem dzimusi māksliniece Jolanta Gibnere-Danemberga (1963).

AUGUSTS

26.augusts. Pirms 60 gadiem dzimusi māksliniece Ilva Buntika (1963).

28.augusts. Pirms 75 gadiem dzimis mākslinieks Alvis Didrihsons (1948).

SEPTEMBRIS

20.septembris. Pirms 115 gadiem dzimis literāts Vilis Veldre (1908.-1940.)

24.septembris. Pirms 75 gadiem dzimusi literāte Tatjana Liepiņa- Atvare (1948).

OKTOBRIS

3.oktobris. Pirms 65 gadiem dzimis mākslinieks Kārlis Siliņš (1958).

6.oktobris. Pirms 35 gadiem dzimis dzejnieks Valters Grosmanis (1988).

8.oktobris. Pirms 55 gadiem dzimusi māksliniece Santa Dalbe (1968).

NOVEMBRIS

3.novembris. Pirms 75 gadiem dzimis mākslinieks Pēteris Sidars (1948).

VĒSTURES NOTIKUMU KALENDĀRS 2023

Pirms 770 gadiem. 1253.gada 4. aprīlī Vācu ordeņa virsmestra vietnieks Livonijā vācu mestrs Sainas Eberhards un Kurzemes bīskaps Heinrihs noslēdza latīniski uzrakstītu līgumu par iekarotās Kursas sadalīšanu. Ventas lejtece atradās ordeņa teritorijā. Līgumā pieminēta apdzīvota vieta *Sagare ex ultraque Winda* jeb *Sagare* abās Ventas pusēs.

Pirms 760 gadiem. 1263.gadā Vācu ordeņa mestrs Andrejs un Kurzemes bīskaps Heinrihs sadalīja Kursas ostas. Pirmoreiz minēta osta, vārdā *Winda*.

Pirms 725 gadiem. 1298.gada 16.augustā Vācu ordeņa mestrs Livonijā Gotfrīds no Roggas atrdeva Kurzemes domkungiem Ventspils draudzes baznīcu.

Pirms 645 gadiem. 1378.gada 17.martā Kurzemes domkapituls piešķīra Aizputei pilsētas tiesības un pieminēja, ka Ventspilij šādas tiesības jau ir. Pirmoreiz pieminētas Ventspils pilsētas tiesības.

Pirms 445 gadiem. Kopš 1578.gada saglabājies senākais zināmais Ventspils pilsoņa zvēresta teksts.

Pirms 385 gadiem. 1638.gada 19.aprīlī Kurzemes un Zemgales hercogs Frīdrihs iecēla pirnci Jēkabu par līdzvaldītāju. Viņa rīcībā tika nodoti Kuldīgas, Saldus un Ventspils apgabali.

Pirms 365 gadiem. 1658.gadā zviedri okupēja Kurzemes un Zemgales hercogisti. Zviedru- poļu karš sākās 1655.gadā un ilga līdz 1660.gadam.

Pirms 330 gadiem. 1693.gadā apstiprinātas Ventspils audēju amata šrāgas.

Pirms 260 gadiem. 1763.gadā dibināta skola, kur tagad atrodas Amatu māja.

Pirms 240 gadiem. 1783.gadā dibināta Nabagu māja.

Pirms 170 gadiem. 1853.gadā dibināta Ventspils kuģu būvētava, kurā Ventspils vācu tirgotāji 19.gs.otrajā pusē ik gadu uzbūvēja pa kuģim.

Pirms 155 gadiem. 1868.gada 11.maijā Ventspilī Plosta ielas galā iesvētīja jaunuzbūvēto Plostu tiltu.

Pirms 125 gadiem. 1898.gada 16.augustā svinīga pamatakmens ielikšana Ventspils ostas labības elevatoram.

Pirms 125 gadiem. 1898.gadā uzcelta un 7.novembrī iesvētīta Ventspils Svētā krusta Romas katoļu baznīca Jūras ielā.

Pirms 125 gadiem. 1898.gadā organizēti pirmie sociāldemokrātu pulciņi Ventspilī un apriņķī.

Pirms 120 gadiem. 1903.gadā Ventspilī iekārtoti pirmie telefona sakari, sākumā tikai ar tuvākajām bākām, mežniecībām un atsevišķām apriņķa muižām.

Pirms 115 gadiem. 1908.gada 24.martā ielikti pamati Ventspils ostas saldētavai, kuru svinīgi iesvētīja tā paša gada 6.septembrī.

Pirms 115 gadiem. 1908.gada 15.novembrī Ventspilī atklāja teātri “priekš gaismas un skaņu efektiem” – “*The Grand Kino*”.

Pirms 110 gadiem. 1913.gadā Ventspils ostā sāka darboties 45 tonnu elektriskais ceļamkrāns Krievijas ostās.

Pirms 110 gadiem. 1913.gadā Ventspilī uzņemta aktierfilma “Kur patiesība?” To uzskata par pirmo Latvijā uzņemto mākslas filmu.

Pirms 105 gadiem. 1918.gada 25.novembrī notika pirmā Ventspils pilsētas domes sēde neatkarīgās Latvijas laikā.

Pirms 105 gadiem. 1918.gada 1.decembrī dibināta Ventspils skolotāju biedrība. Tai liela nozīme Ventspils kultūras dzīves organizēšanā.

Pirms 105 gadiem. 1918.gada 7.decembrī dibināta Ventspils reālskola, tagadējā Ventspils Valsts 1.ģimnāzija.

Pirms 100 gadiem. 1923.gada 21.oktobrī Sarkanmuižas dabmja galā atklāja jauno Pontonu tiltu.

Pirms 95 gadiem. 1928.gda 6.janvārī atklāta Tautas konservatorija Ventspilī.

Pirms 95 gadiem. 1928.gada 11.novembrī ar Kārļa Draviņa gādību atklāts Ventspils skolotāju arodbiedrības vēsturiskais un

etnogrāfiskais muzejs. Tas atrodas vecajā rātsnamā pie Rātslaukuma, tagad Rakstnieku mājā.

Pirms 85 gadiem. 1938.gada 23.oktobrī atklāja pieminekli “Jūrniekiem un zvejniekiem, kuru kaps jūras dzelme”. Idejas autors – Ventpils ostas kapteinis V.Ābelnieks.

Pirms 65 gadiem. 1958.gada 31.decembrī nodota ekspluatācijā Ventpils 3.vidusskolas ēka Pārventā, Tārgales ielā. Darbu tā sāka 1959.gada februārī.

Pirms 60 gadiem. 1963.gada 27.decembrī notika mītiņš par godu jaunā dzelzbetona tilta pār Ventu atklāšanai. To nosauca par Ļeņina tiltu.

Pirms 55 gadiem. 1968.gada 2.septembrī darbu sāka jaunuzceltā Ventpils 4.vidusskola Rīgas ielā.

Pirms 40 gadiem. 1983.gadā PSRS armijas daļas atstāja Livonijas ordeņa pili Ventspilī.

Pirms 40 gadiem. 1983.gada 1.septembrī darbu sāka jaunuzceltā Ventpils 6.vidusskola Raiņa ielā, tagad Sarkanmuižas dambī.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 20.maijā dibināta Vides aizsardzības kluba (VAK) Ventpils nodaļa. Priekšsēdētājs Ģ.V.Kristovskis.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 5.jūnijā Ventspilī Dziesmu svētku laukumā notika Vides aizsardzības kluba Ventpils nodaļas organizēts mītiņš “Par ekoloģiski tīru Ventspili”. Mītiņa rezolūciju parakstīja 12 344 ventspilnieki.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 14.jūnijā pie pieminekļa “Jūrniekiem un zvejniekiem, kuru kaps jūras dzelme” ventspilnieki pirmoreiz atklāti pieminēja represiju un deportāciju upurus.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 27.septembrī izveidota LNNK Ventpils reģionālā nodaļa. Vadītājs A. Ozoliņš.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 6.novembrī dibināta Latvijas Tautas frontes Ventpils nodaļa. Novada valdes priekšsēdētājs – A. Didrihsons.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 20.novembrī notika Ventpils Tautas deputātu padomes vēlēšanas.

Pirms 35 gadiem. 1988.gda 5.decembrī Ventspils Tautas deputātu padomes 19.sasaukuma ārkārtējā 8.sesijā par priekšsēdētāju ievēlēja Aivaru Lembergu.

Pirms 35 gadiem. 1988.gada 10.decembrī Latvijas Tautu forumā Rīgā piedalījās 22 pārstāvji no Ventspils un novada.

Pirms 30 gadiem. 1993.gada 25.martā oficiāli apstiprināts Ventspils karogs.

Pirms 10 gadiem. 2013.gadā rekonstruēta airēšanas bāze “Dampeļi”.

Pirms 5 gadiem. 2018.gadā restaurēts Sarkanais tiltiņš pār Vidumupīti Kuldīgas ielā.